

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت درجه مقطع دکترای حرفه‌ای عمومی پزشکی

عنوان

**بررسی تراکم استخوان و ارتباط آن با stage
رادیوگرافیک در استئوآرتریت زانو در سال های
۱۳۹۵-۹۶**

استاد راهنما

دکتر حسن اناری

دکتر افسانه انتشاری

استاد مشاور

دکتر فرهاد پورفرضی

نگارنده

ندا صفرزاده

۱۳۹۸

شماره پایان نامه

۰۷۳۰

تقدیم به

تقدیم به دو وجود مقدس:

آنان که ناتوان

شدند تا ما به توانایی برسیم

موهایشان سپید شد تا ما روسفید شویم

و عاشقانه سوختند تا گرمابخش وجود ما و
روشنگر راهمان باشند

پدر

و

مادر

سپاسگزارې

سپاس از خالق خرد آفرین
از بی شمار الطافش
که توفیق آموختن از محضر استادان
بزرگ را عطا فرمود.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: طرح تحقیق	
۱-۱- مقدمه و بیان مسئله.....	۲
۱-۲- تعریف واژه‌های کلیدی.....	۶
۱-۳- اهداف و فرضیات.....	۷
۱-۳-۱- هدف کلی.....	۷
۱-۳-۲- اهداف اختصاصی.....	۷
۱-۳-۳- فرضیات تحقیق.....	۸
۱-۳-۴- هدف کاربردی.....	۸
فصل دوم: پیشینه تحقیق	
۲-۱- مبانی نظری.....	۱۰
۲-۱-۱- استئوآرتروز.....	۱۰
۲-۱-۲- اپیدمیولوژی.....	۱۰
۲-۱-۳- شکل کلینیکال.....	۱۱
۲-۱-۴- تاریخچه.....	۱۱
۲-۱-۵- معاینه بالینی.....	۱۱
۲-۱-۶- تشخیص.....	۱۲
۲-۱-۷- شکل های درگیری بیماری.....	۱۲
۲-۱-۸- تشخیص افتراقی.....	۱۴
۲-۱-۹- پروگنوز.....	۱۴
۲-۱-۱۰- پاتولوژی.....	۱۵
۲-۱-۱۱- پاتورنز.....	۱۶

۱۲-۱-۲- درمان ۱۸

۲-۲- مطالعات انجام شده در جهان ۲۵

فصل سوم: شیوه‌ی اجرای تحقیق

۳-۱- نوع مطالعه ۲۹

۳-۲- جمعیت مورد مطالعه ۲۹

۳-۳- نمونه برداری و روش نمونه‌گیری ۲۹

۳-۴- روش گردآوری اطلاعات ۳۰

۳-۵- ملاحظات اخلاقی ۳۲

۳-۶- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها ۳۳

فصل چهارم: نتایج

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

۵-۱- بحث و نتیجه‌گیری ۴۵

۵-۲- محدودیت‌ها ۴۹

۵-۳- پیشنهادات ۵۱

منابع ۵۲

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۳۱	جدول ۳-۱- تفسیر نتایج دانسیتومتری استخوان.....
۳۴	جدول ۳-۲- متغیر های به کار رفته در مطالعه.....

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۳۶.....	نمودار ۱-۳- نمودار Tscore بر حسب سن بیماران.....
۳۷.....	نمودار ۲-۳- پراکندگی شدت رادیوگرافیک بیماری استئوآرتریت بر حسب سن بیماران.....
۳۸.....	نمودار ۳-۳- نمودار Tscore بر حسب وزن که پراکندگی آن را در وزن های مختلف نشان می دهد.....
۳۹.....	نمودار ۴-۳- نمودار Stage بر حسب وزن.....
۴۰.....	نمودار ۵-۳- بررسی پراکندگی دانسیته ی استخوانی با BMI بیماران.....
۴۱.....	نمودار ۶-۳- بررسی پراکندگی شدت بیماری استئوآرتریت بر حسب BMI.....
۴۲.....	نمودارهای ۷-۳- نمودار خطی و نمودار هیستوگرام که ارتباط بین دانسیته ی استخوانی و شدت رادیوگرافیک.....
۴۲.....	نمودارهای ۷-۳- نمودار خطی و نمودار هیستوگرام که ارتباط بین دانسیته ی استخوانی و شدت رادیوگرافیک.....

فهرست علايم و اختصارات

WHO→World Health organization

GIB→ Gastro intestinal Bleeding

MRI→ Magnetic resonance imaging

BMD→ Bone mineral Density

DEXA→ Dual-energy X-Ray absorptiometry

OA→ osteoarthritis

RA→ Rheumatoid arthritis

DISH→ Diffuse idiopathic skeletal hyperostosis

MMPS→ Matrix metalloproteinases

ACR→ American collage of Rheumatology

Nsaid→ nonsteroidal anti Inflammatory drugs

بررسی تراکم استخوان و ارتباط آن با stage رادیوگرافیک در استئوآرتریت زانو در سال

های ۱۳۹۵-۹۶

چکیده

سابقه و هدف: بیماری استئوآرتریت یا آرتروز شایع ترین بیماری مفصلی است و شیوع آن با افزایش سن بیشتر می گردد. طبق مطالعات مختلفی که از ۳۰ سال پیش انجام گرفته است. ارتباطی مستقیم بین شدت استئوآرتریت و تراکم استخوانی گزارش گردیده است. تراکم استخوانی در کلینیک با استفاده از دانسیتومتری DEXA اندازه گیری می شود و شدت آرتروز نیز با استفاده از معیار Kellgren Lawrence در تصاویر رادیوگرافیک بررسی می گردد. در این مطالعه با اندازه گیری این دو متغیر سعی در یافتن ارتباط این دو کردیم

مواد و روش ها: ۱۲۳ بیمار با استئوآرتریت زانو که به درمانگاه روماتولوژی بیمارستان امام خمینی مراجعه کرده بودند ، تحت بررسی قرار گرفتند و اطلاعات سن ، جنس ، وزن ، قد ، stage رادیوگرافیکی استئوآرتریت و Tscore آنها اخذ گردید و ارتباط بین این متغیرهای مختلف مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: مابین Tscore و سن بیماران ارتباط معنی دار آماری یافت گردید که ضریب Pearson معادل ۰/۳۸- بود. ارتباط معنی دار آماری بین Tscore و سن بیمار به دست آمد . چنین ارتباطی بین Tscore و BMI نیز مشاهده گردید . برای ارزیابی ارتباط بین Tscore و stage رادیوگرافیک استئوآرتریت ، تحلیل همبستگی Spearman انجام گرفت و ضریب ۰/۲۲- به دست آمد. برای بررسی تاثیر BMI ، سن ، stage رادیوگرافیک و جنس بر روی Tscore از مدل رگرسیون خطی چند متغیره بهره جستیم . تنها دو متغیر سن و BMI بر روی Tscore تاثیر چشم گیری داشتند .

نتیجه گیری : ارتباط بین stage رادیوگرافیک و Tscore در تحلیل های همبستگی از لحاظ آماری معنی دار به دست آمد ولی در مدل های چند متغیره تنها سن و BMI بیماران تاثیر چشم گیری بر روی Tscore داشتند. این ارتباط مطابق با نتایج مطالعات پیشین است و با آنها هم خوانی دارد.

واژه های کلیدی: استئوآرتریت ، Tscore ، استئوپوروز ، استیج رادیوگرافیک

